

Landsdekkende tilbud om karriereveiledning er på plass

LANDSDEKKENDE TILBUD OM KARRIEREVEILEDNING ER PÅ Plass

FORFATTER: KRISTINE BETTUM

ISBN: 978-82-7724-368-9

© KOMPETANSE NOREG 2020

GRAFISK PRODUKSJON: KOMPETANSE NORGE

OM NOTATET

Dette notatet gir en overordnet beskrivelse av aktiviteten ved de offentlige karrieresentrene i 2019. Basert på den årlige rapporteringen fra karrieresentrene til Kompetanse Norge kan vi si noe om hvem som benytter seg av tilbudet og utviklingen på feltet samlet sett. Rapporteringen er supplert med noen av resultatene fra brukerundersøkelsen i 2019. Brukerundersøkelsen blir sendt ut til personer som har vært til karriereveiledning. Målet med den er å innhente informasjon om opplevelsen av veiledningstilbudet. Til slutt i notatet er det inkludert en beskrivelse av de fylkesvise partnerskapene for karriereveiledning. Partnerskapenes oppgave er å samordne og utvikle feltet i deres respektive fylker. For dette arbeidet har fylkene mottatt tilskudd fra Kompetanse Norge til og med 2019.

BETYDELIG ØKNING I ANTALL BRUKERE AV KARRIERESENTRENE

I 2019 var det for første gang et offentlig karriereveiledningstilbud for voksne i alle landets fylker. Det ble også satt rekord i antall personer som har benyttet seg av et slikt tilbud i løpet av et år. Til sammen var det 20 958 personer som hadde én eller flere samtaler ved ett av de 41 sentrene i 2019. Det er 7 prosent flere enn året før.

Karriereveiledning er et viktig virkemiddel i kompetanspolitikken. I en tid hvor endring i arbeidsmarkedet skjer raskere og kravet til formell kompetanse er økende, vil de fleste måtte regne med at utdannings- og karrierevalg må tas flere ganger. Da kan det være avgjørende å få veiledning for i større grad å ta gode og informerte valg. Samlet sett viser rapporteringen fra karrieresentrene at stadig flere også benytter seg av et slikt tilbud. 1 354 flere personer oppsøkte et karrieresenter i 2019 enn i 2018. Sammenligner vi med 2015 utgjør økningen i antall unike brukere nesten 30 prosent i løpet av fem år.¹

EKSISTERENDE OG NYE TILBUD OM KARRIEREVEILEDNING

Samlet har antall karrieresentre økt med to det siste året. Troms fikk sitt andre offentlige karrieresenter lokalisert på Bardufoss og Oslo fikk sitt aller første senter i 2019. Milepælen om at det skal finnes et tilbud om karriereveiledning i alle landets fylker ble med det nådd. I tillegg til fysiske møter tilbyr alle de 41 sentrene veiledning over telefon. Godt over halvparten av sentrene tilbyr veiledning med videooverføring. Et lite utvalg har også egen chat-funksjon. Fra og med høsten 2020 vil det imidlertid komme en nasjonal, digital karriereveiledningstjeneste. Tjenesten skal bestå av en nettside med informasjon og selvhjelpsverktøy, og en e-veiledningstjeneste som i første omgang skal gjennomføre karriereveiledning på telefon og chat. Det skal bidra til bedre tilgjengelighet til enda flere.

Tabell 1 viser en fylkesvis oversikt over antall unike brukere som var til karriereveiledning og endring fra året før. Variasjonen i antall brukere mellom fylkene har flere årsaker i tillegg til antall årsverk prioritert til dette. Blant annet skyldes det ulike prioriteringer og andre lovpålagte oppgaver ved sentrene. Enkelte er organisert som en del av voksenopplæringen, og dermed teller de også brukere som får ordinær rådgivning om voksenrett og tilbudet i voksenopplæringen. Hvor utstrakt samarbeidet med Nav er varierer også mellom fylkene.

Mange innvandrere som kommer til Norge, har stor nytte av veiledning for å komplettere eller formalisere den kompetansen de har med seg eller for å orientere seg i arbeidsmarkedet. Totalt 32 av 39 sentre samarbeider med norskopplæring for voksne innvandrere og enda flere samarbeider med flyktnings-tjenesten.

I 2019 var det 20 958 personer til karriereveiledning. Det er 7 % flere enn året før.

Oslo fikk sitt første karrieresenter i 2019. Nå har alle fylker minst ett senter.

¹ Årsrapportering for 2015: kompetansenorge.no/statistikk-og-analyse/publikasjoner/stor-aktivitet-ved-de-offentlige-karrieresentrene-i-2015/

Ifølge regjeringens integreringsstrategi for 2019-2022 skal tidlig kartlegging og karriereveiledning føre til raskere oppstart av kvalifisering for nyankomne innvandrere. I 2019 deltok fem karrieresentre² i utprøving av karriereveiledning for beboere på asylmottak. I tillegg startet fire karrieresentre³ opp utprøving av kompetansekartlegging og karriereveiledning for overføringsflyktninger og familiegjenforente med flyktninger i tett samarbeid med 13 bosettingskommuner i 2019. I prosjektene gjennomførte karrieresentrene til sammen 1 023 karriereveiledningsaktiviteter for nyankomne flyktninger. Denne aktiviteten kommer i tillegg til oversikten som presenteres i dette notatet.

TABELL 1 Fylkesvis oversikt over antall karrieresentre, årsverk ved karrieresentrene, unike brukere i 2019 og endring i antall unike brukere siden 2018.

Fylker	Antall karrieresentre	Antall årsverk	Antall unike brukere i 2019	Endring 2018 - 2019 i prosent
Akershus	3	10	2 190	19
Aust-Agder	1	5	1 100	-8
Buskerud	4	5	2 285	16
Finnmark	1	5	266	5
Hedmark	1	4	351	53
Hordaland	3	9	1 039	52
Møre og Romsdal	1	5	409	1
Nordland	9	19,4	2 553	-8
Oppland	5	7	1 408	7
Oslo	1	4	68	-
Rogaland	1	7,6	1 213	-18
Sogn og Fjordane	2	2	277	-12
Telemark	1	3	520	3
Troms	2	4	486	11
Trøndelag	1	8	1 148	-7
Vest-Agder	3	6	2 498	20
Vestfold	1	4	1 529	-1
Østfold	1	5	1 618	20
Totalt	41	113	20 958	7

Kilde: Kompetanse Norge

KARRIEREVEILEDNING FOR ENKELTPERSONER OG I GRUPPER

Tabell 2 viser en oversikt over hvem som oppsøkte karriereveiledning i 2019 fordelt på alder, kjønn, utdanningsbakgrunn og landbakgrunn.

Mer enn halvparten av de som var til en individuell karriereveiledningssamtale var over 30 år. Oversikten viser også at det er en større andel kvinner enn menn som benytter seg av tilbudet om karriereveiledning. Litt over tre av fem av de besøkende er kvinner. Nærmere 80 prosent av de som oppsøker karrieresentrene hadde videregående opplæring som høyeste fullførte utdanning eller lavere. Det er et noe lavere utdanningsnivå sammenlignet med befolkningens utdanningsnivå for tilsvarende aldersgruppe hvor de med fullført videregående opplæring eller lavere utgjør om lag 60 prosent.⁴ Tilbudet om karriereveiledning treffer med andre ord særlig personer med et lavere utdanningsnivå.

Fordelingen på alder, kjønn og utdanningsbakgrunn er ganske stabil fra år til år og det er ingen store endringer siden 2018. Det eneste verdt å merke seg er at fallet i andelen brukere som er fra Norge har stoppet opp. I 2015 og 2016 lå andelen på henholdsvis 78 og 76 prosent, mens den i 2018 var på 67 prosent. I 2019 har den økt til rundt 70 prosent.

² Vestfold, Trøndelag, Nordland, Vest Agder og Hordaland

³ Østfold, Akershus, Troms og Hedmark

⁴ SSB, tabell 09430.

TABELL 2 Unike brukere ved karrieresentre i 2019 fordelt på alder, kjønn, utdanningsbakgrunn og landbakgrunn			
Alder		Antall*	Prosent
24 år eller yngre		4 625	22 %
25-29 år		4 651	22 %
30-49 år		10 239	49 %
50 år eller eldre		1 444	7 %
Totalt		20 959	100 %
Kjønn			
Menn		8 001	38 %
Kvinner		12 957	62 %
Totalt		20 958	100 %
Utdanningsnivå			
Ikke fullført grunnskole		664	3 %
Fullført grunnskole		7 413	35 %
Fullført og bestått videregående opplæring		8 070	39 %
Fullført fagskole		455	2 %
Fullført bachelorgrad eller tilsvarende på høyskole/universitet		3 500	17 %
Fullført mastergrad eller tilsvarende på høyskole/universitet		845	4 %
Totalt		20 947	100 %
Landbakgrunn			
Brukere fra Norge		14 357	69 %
Brukere fra øvrige land i Europa		1 705	8 %
Brukere fra øvrige land utenfor Europa		4 893	23 %
Totalt		20 955	100 %

Kilde: Kompetanse Norge

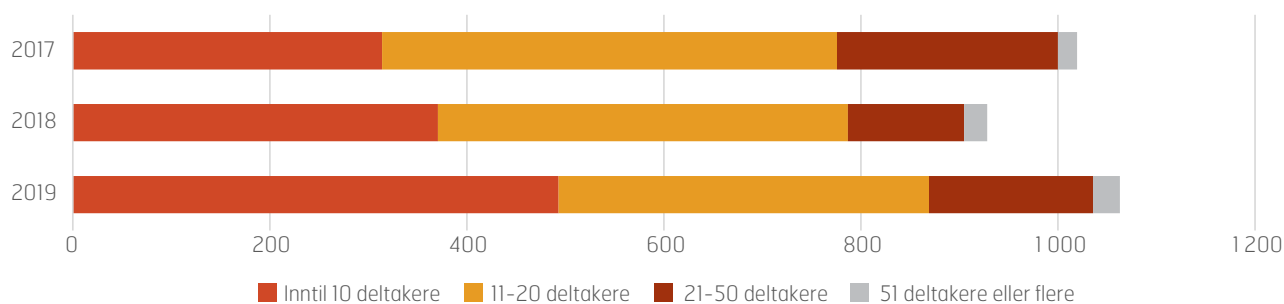
* På grunn av manglende informasjon om enkelte av brukerne, vil totalen for de ulike variablene være noe lavere enn antall unike brukere.

I tillegg til individuelle veiledningssamtaler tilbyr karrieresentrene også gruppeveiledning eller kurs for personer som har behov for informasjon og veiledning knyttet til egen karriereutvikling. Det kan være nyttig når flere brukere har lignende problemstillinger eller behov for informasjon.

Eksempler på dette er jobbsøkerkurs, intervjutrening, informasjon om utdanningsmuligheter eller kartlegging av egen kompetanse og interesser. Totalt ble det gjennomført 1062 gruppeveiledninger eller kurs i 2019. Det er en økning på 14 prosent sammenlignet med 2018, men samtidig mer i tråd med nivået i 2017. Tendensen er at det gjennomføres flere kurs av mindre størrelse. Hvorvidt antall deltagere totalt sett er flere eller færre er vanskelig å si ut ifra disse tallene.

Personer med lite formell utdanning benytter seg i størst grad av tilbudet om karriereveiledning.

FIGUR 1: Antall gruppeveiledninger/kurs i 2017, 2018 og 2019

Kilde: Kompetanse Norge

KURS OG KOMPETANSESTØTTE I KARRIEREVEILEDNING FOR ANDRE AKTØRER

Karrieresentrene skal, i tillegg til å ha et åpent tilbud for alle voksne over 19 år, bidra til kompetanseutvikling for karriereveiledere i grunnskolen, videregående opplæring og Nav. Det innebærer blant annet at de holder kurs for andre som driver med karriereveiledning. I tillegg holder flere sentre kurs for tilsatte i blant annet voksenopplæringa, flyktingetjenesten, oppfølgingstjenesten, arbeids- og inkluderingsbedrifter og fagskoler. I 2019 ble det totalt gjennomført 563 kurs for ulike aktører ved karrieresentrene. Det er en økning på over 20 prosent sammenlignet med 2018. De aller fleste av disse kursene var på inntil fire timer.

OM BRUKERUNDERSØKELSEN VED KARRIERESENTRENE

En undersøkelse som sendes ut fortløpende til personer som har vært til individuell veiledning ved et karrieresenter. Undersøkelsen inneholder spørsmål om respondentbakgrunn, veiledningstimen, karrieresenteret og veilederen. I alt svarte 3 320 personer på undersøkelsen i 2019. Det er i hovedsak karrieresentrene som selv sender ut undersøkelsen til brukere av senteret. Resultatene er ikke nødvendigvis representative for alle som har vært til karriereveiledning.

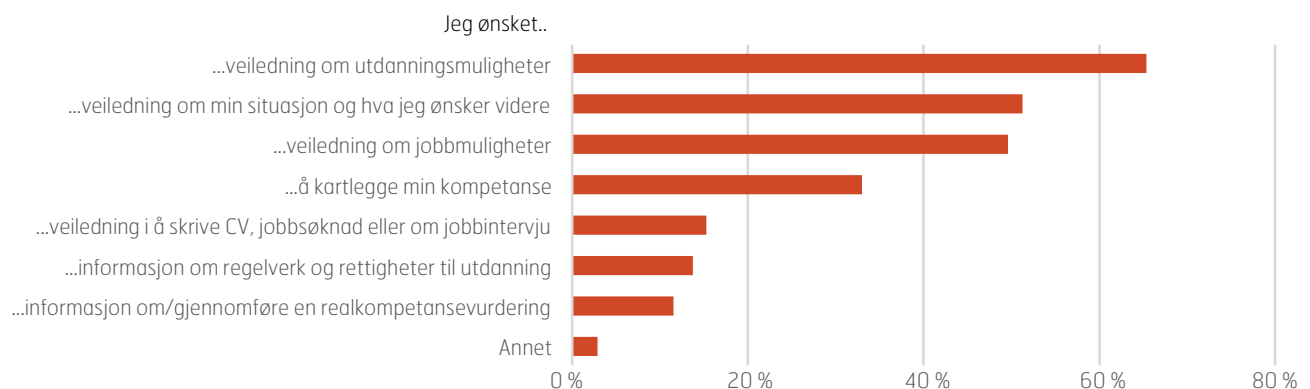
KARRIEREVEILEDNING BIDRAR TIL ØKT BEVISSTHET RUNDT EGEN KOMPETANSE

De aller fleste som svarer på brukerundersøkelsen etter å ha vært til karriereveiledning er svært fornøyde. Nesten 95 prosent oppgir at de er ganske eller svært fornøyde med opplevelsen. Det er en tilsvarende andel som ved tidligere år.

Nesten 95 % er ganske eller svært fornøyde med karriereveiledningen de fikk.

Av de som svarte på undersøkelsen var det hele 65 prosent som oppga et behov for veiledning om utdanningsmuligheter som en årsak for å oppsøke et karrieresenter (se figur 2). Nesten 50 prosent ønsket veiledning om jobbmuligheter, mens kun 15 prosent kom for mer konkret veiledning knyttet til å skrive jobsøknad eller gjennomføre et jobbintervju.

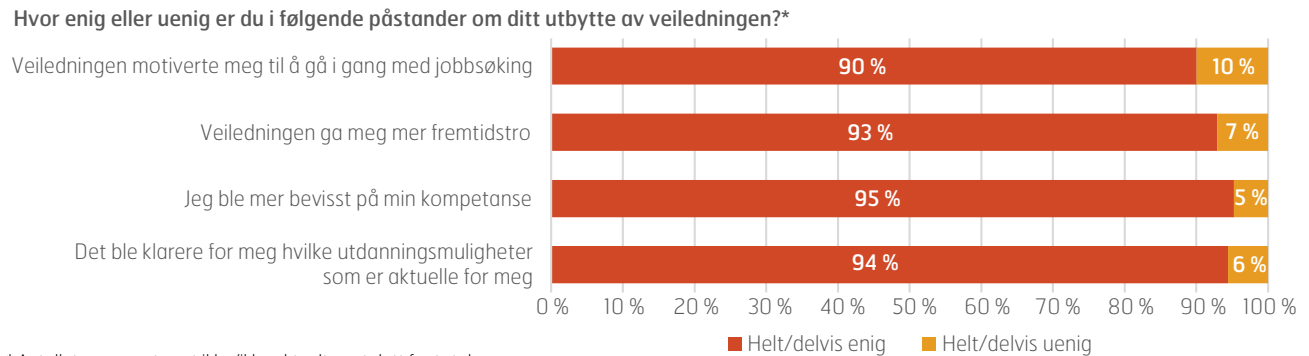
FIGUR 2: Årsaker til å oppsøke karriereveiledning (flere svar var mulig).

Kilde: Kompetanse Norge

De aller fleste som var til karriereveiledning i 2019 benyttet seg av én til to samtaler, totalt 82 prosent. Kun 6 prosent av brukerne hadde 5 eller flere samtaler. Figur 3 viser at de som har svart på undersøkelsen gjennomgående er enige i at de har hatt godt utbytte av karriereveiledningen. Rundt 95 prosent er delvis enige eller helt enige i at veiledningen har bidratt til økt bevissthet rundt egen kompetanse og 93 prosent mener de har fått mer framtidstro. Hele 90 prosent av de som kom for veiledning om jobbsøking sier de ble mer motiverte til å søke jobb etter veiledningen. Av de som fikk hjelp i spørsmål om utdanning, svarte 94 prosent at det ble klarere for dem hvilke muligheter som var aktuelle for dem.

FIGUR 3: Utbytte av karriereveiledning

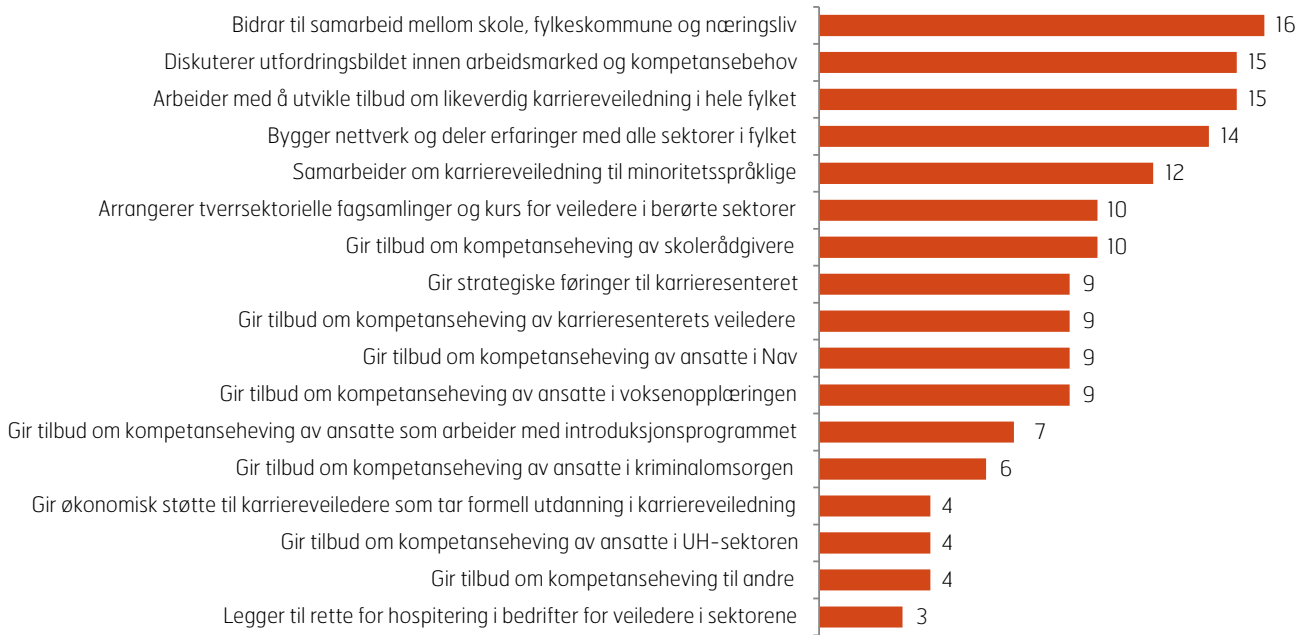
OM PARTNERSKAP FOR KARRIEREVEILEDNING

Alle fylkene har i dag partnerskap for karriereveiledning. Partnerskapene består av minimum Nav fylke og fylkeskommunen. Ellers varierer det fra fylke til fylke hvilke parter som inngår i partnerskapet. De fylkesvise partnerskapene har som oppgave å koordinere og utvikle karriereveiledningsfeltet i sine fylker, bidra til profesjonalitet og økt tilgang og et likeverdig tilbud til alle over 19 år.

KARRIEREVEILEDNING SARBEIDET I FYLKENE GÅR OVER I EN NY FASE

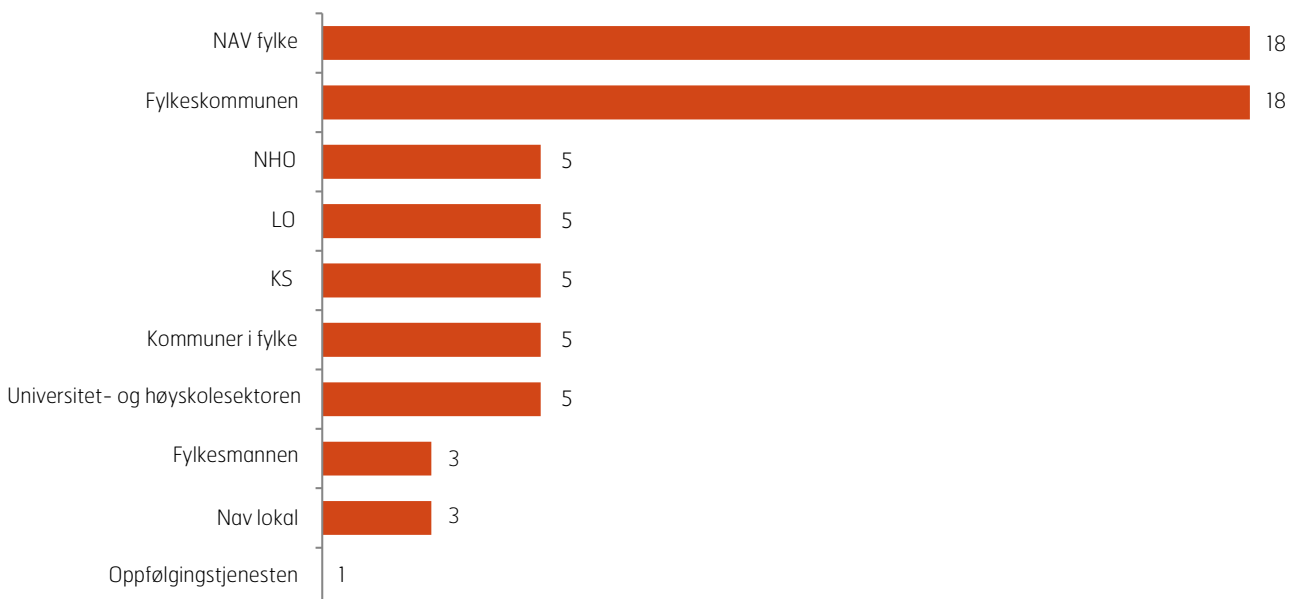
Kompetanse Norge har fra 2011 til 2019 forvaltet et tilskudd til fylker som har hatt partnerskap for karriereveiledning. Det har vært en forutsetning for å få tilskudd at fylket har hatt minimum ett karrieresenter. For de fylkene som ikke har hatt det, har det vært mulig å søke om stimuleringsstilskudd til å etablere karrieresenter. I 2019 kom man i mål med karrieresenter i alle fylker. Figur 4 viser en mer detaljert oversikt over partnerskape-nes bidrag til heving av kvalitet på karriereveiledningsfeltet i de ulike sektorene i fylkene.

I forbindelse med regionreformen er det bestemt at tilskuddet til partnerskap for karriereveiledning fra og med 2020 blir en del av rammetilskuddet til fylkeskommunene og Kompetanse Norge skal derfor ikke lenger forvalte tilskuddet. Endringen skjer samtidig med at det er foreslått å gi fylkeskommunene plikt til å tilby karriereveiledning til hele befolkningen.

FIGUR 4: Partnerskapets bidrag til heving av kvalitet på karriereveiledning i de ulike sektorene i fylket. Antall fylker.

Kilde: Kompetanse Norge

Fylkeskommuner med formaliserte partnerskap for karriereveiledning har mottatt et grunntilskudd som har blitt fordelt likt mellom fylker som har minimum et karrieresenter. I 2019 utgjorde grunntilskuddet drøyt 1,8 mill. kroner per fylke. Trøndelag som allerede var slått sammen, fikk imidlertid det dobbelte. Oslo, som det eneste fylket uten et senter ved inngangen til året, fikk 1,6 mill. kroner i stimuleringsstilskudd til etablering av karrieresenter. I tillegg til tilskuddet fra Kompetanse Norge og bidrag fra fylkeskommunen oppga partnerskapene at Nav fylke bidro i 8 av 18 fylker, mens én eller flere kommuner bidro i 4 av 18 fylker. I ett fylke bidro også Nav lokalt med midler til det fylkesvise partnerskapet for karriereveiledning. Figur 5 viser en oversikt over hvilke parter som var med i de fylkesvise partnerskapene i 2019, inkludert parter som ikke var økonomisk bidragsytere.

FIGUR 5: Parter som var med i de fylkesvise partnerskapene for karriereveiledning i 2019. Antall fylker.

Kilde: Kompetanse Norge

Karl Johans gate 7. Postboks 236 Sentrum, 0103 Oslo
Telefon: 23 38 13 00

kompetansenorge.no
postmottak@kompetansenorge.no

